

KNY-18-00034

XL III. f. 4. 2.

Halotti beszédek. 7 147

KNY-18-00034

HALÁL nem HALÁL

AZ-AZ:

ISTENBEN KI-MULT HIVEKNEK ÉDES ÁLMA, BOLDOG
NYUGODALMA.

Mellyet

A TEKÉNTETES, NEMES, NEMZETES

DVORNIKOVICS MAGDOLNA

Afzszonynak e világból szerencsés Ki-költözése után,
szomorú el-takarításának alkalmatosságával,

ÉLŐ NYELVEL LE-ÁBRÁZOLT

LADÁRY JÓSEF,

Ujonnan plántált, s-jure Postliminij Lössontz Mező-
Városban introducált Ecclesiának érdemetlen Plébánusfa,
Bolyki Sz. Dienes Templomában, Sz. András havának
10dik napján, 1760dik esztendőben.

Nyomtat. PESTEN EITZENBERGER ANTAL FERENCZ
által, 1761.

Ubi est mors Victoria tua? 1. ad Cor. 15. v. 55.
Hol vagyon halál az te győzedelmed?

Korinthusokhoz irt Sz. Pál első levelének
tizen-ötödik résziben, ötven-ötödik versében.

KNY-18-00034

Dejecisti eos, dum allevarentur. Psal. 7. v. 18.

Le-vetetted ökök, midőn föl-emelkednének.

7dik Zolt. 18.dik versében.

O Halál! O kajan, irigy halál! mit vétett te néked Tekéntetes Uri Batta ház, hogy el-tökéltett öröminek napjait, meg-előzvéni úrómpre fordétád? mit vétett, hogy vigaf-ságra kézfétett ruházattyát szemeket kefe-rétő, fziweket fonnyasztó gyáfszlá váltósfztattad? micfoda okot adott te néked azon T. ház, hogy annak kormányozó Polaris csillagját sötet homályodban rekesztetted, sőt el-oltottad? mi okot adott, hogy abban Lakadalmi kézfület helett ormos koporsót hoztál? mért árasztottál Lakofinak fzivére markoló, és erőffen fziorongató fáidalmokat? mért forrasztottad fzeimeket keferveffen folydogáló könyvhullatáfokra? mért meritetted búsuláfokban, ájuló foháfzkodáfokban zokogó, keferedett gerliczéit? midőn ítélet-napig tartó mélly álomra jutattad külömb-külömb-féle

- Isteni, s-világi virtusokkal díszessen föl - ékesétetett Tekéntetes, Nemes, Nemzetes DVORNIKOVICS MAGDOLNA Aszfzonyt, Tekéntetes, Nemes, Nemzetes Vathai Batta Pál Úrnak kedves, és Szerelmes élete - Párját. Va.
- Psal. 7. v. 18. *Dejecisti eos, dum allevatentur*: Le-vetted szerencsés voltárul, el-rendelt örömirül ezen Úri házat, midőn föl-emelkedne: midőn leg-jobbnak itélné állapottyát, midőn leg-erősebben készülne vig-napjaihoz, akkor, akkor minden örömet úrömré fordítottad. Vártad volna legalább vigaságának végét, s-igy be-teljesétetted volna
- Prov. 14. v. 13. rajta, ama Sz. Lélek szavait: *Extrema gaudii luctus occupat*, az öröm végét fialom foglallya-el, te pedig irigylvén az közönséges vigaságot, mind ezeket megelőzted, föl-forgattad, fenékkal föl-fordítottad. Bátrán mondhatom felőled o halál! hogy te vagy azon egekből le-esett csillag, melly midőn folyó-vizekben, és vizek-forrásiban
- Apoc. 8. v. 10. érkezett volna, *facta est tertia pars aquarum in absinthium*, a vizek harmad része úrömmé lőtt, mert midőn folyton-folynának emlétett Úri háznak örömi, mint az folyó-vizek, midőn teljeséteni szándékozna örvendetes, szerencsés menyegzőinek napjait, nem csak harmad-részt, hanem teljes-voltát úrömmé tetted vigaságának.
- Gen. 37. v. 33. Te vagy igazán *fera pessima* gonosz fenevad, a ki mint értelem nélkül lévén, nem könyörülvén senkinek jövődöbéli szomorúságán, mérges körmeid közé szoritád, meg tértetted, meg febesétetted, meg ölted T. Aszfzonyunkat.

Azomban meg ne ütközzünk ezen véletlen eseten T. Nemes, Nemzetes, fő, közép, és alacson rendenlévő szomorú Keresztyének. Ez volt, és léfzen mindenkor halálnak szokása: mivel- hogy vak ő, nem nézi senkinek vidám, avagy szomorú voltát; süket ő, nem hallja senkinek rimánkodását; azért- is Gazdagoknak biboros barsonyát, Monarkáknak Királyi pálczáját, szegényeknek rongyos daróczát egy- aránt tapodgya

Arma lignibus aequat.

Virgilius.

Kapákat fegyverekkel egy halomba rakja.

Királyi Korona irattatik némellyektől az ő feiben, mert személy, circumstantiak válogatás nélkül országol mindeneken, szaraz kórók, az-az: meg-élt esztendejű, meg-őszült, meg-rögzött vének, Liliomok, és rófák, ugyanint: szépen nevelkedő, virágzó életben gyönyörködő gyenge iffiak közt egy-aránt rántya kaszáját el-annyira, hogy kinek-kinek azt köllesék mondani: *O mors! quam Eccli. 41. amara est memoria tua.* O halál! melly keserves az te v. I. emlékezeted.

Hibáztam, meg botlottam, midőn mondám: hogy kinek-kinek keserves legyen az halál emlékezete, megvallom, ezen szavaimban mint-egy el-feletkeztem előttünk feküvő, boldog emlékezetű Úri Aszfzonyfágról, kijs néhai T. Dvornikovics Miklós Úrnak, egyfzer- s- mind Hont, és Liptó T. Vármegyék Ordinar. V. Ispánnjának, és T.

Szent-Iványi Klára Afízfönynak Tekéntetes ágyából származott, és ágából.

Ezer hét száz fölött nyolczadik esztendő
 'Eltit adta néki, ki még meg-élendő
 Volt, de kaján, s-irigy mostani esztendő,
 Két nap előtt mondá, halál rá jövendő.

Vallyon! mit vétek, miképpen fogadta ő ezen szomorú izenetet? hallyátok, és csodálkozások: örömmel, tellyes vígassággal. Volta-képpen tudta ő, hogy testből való ki-bontakozás az igaz életűeknél, nem halál, hanem édes álom, kedves nyugodalom, új életre-való virrasztás, szerencsés nyerefség legyen: a-mellett tellyes volt reménfeggel, hogy azokban részes lesz az ő életinek jámbor-folytatása, meg-állapodott erejű koros napjaiban tókélletes érdemekkel, dicséretes készülettől Istentől elrendelt pályafutásának el-végzése. Ez leszén-mái csekély beszédemnek sommaja, czéllya, tárgya, mellyben igazság kívül fenki ékes szöllást, avagy fűleket csiklándosztató Conceptuokat ne vadászon, mivel Lacedemoniusokkal (a-mint felölők bizonyfágot téfzen Eudamias Philosophus) Musáknak ékes szöllásért egyetlen-egy áldozatot sem tettem. Figyelmezzetek.

apud Plut.
 in Laconicis.

MEg-vallom, nem-is tagadhatom, hogy az emberi gyarlóságot terhelő világi nyomorúságok közt, mellyek gya-

gyakorta az Sz. életű embereket - is pánaszolkodásra fakasztyák, leg-nehezebb legyen a Világ rettentő, válogatás nélkül kaszázó halálnak kegyetlensége. Azért - is kérdi mézzel-folyó Sz. Bernárd Apátúr: *Quid horribilius, quid morte* Serm. 4. r. *terribilius*? mi lehet félemesbb, szörnyűbb, mi lehet rettenetesebb az halálnál? Nem várta tőlünk az feleletet bölcs Aristoteles említett Sz. Atyának kérdésire, hanem régenten felelet - képest föl - kiáltott: *Mors omnium terri-* 3. Ethic. *bilissimum*, minden rettentő eszközököt fölülhalladó rettenetességgel tömött az szörnyű halál. És ugyan is Szomorú Keresztyének! lehet - e rettenetesebb dolog, mint a léleknek testből - való - ki - bontakozása? mit ítéltek, kik valaha halálra - vált, és halállal küszködőköt láttatok? nemde - nem az halálnak szörnyűsége, és rettenetessége miatt hideg veretékkel izzadnak? ez nem elég, bé - horpadnak, meg - homályosodnak a két drága, és fényes szemek, fonnyadnak, és färgúlnak az ékes orcák, kékúlnak az piros ajakok, vonaglonak az kezek, és lábak, már egyhez, már máskoz kapnak, már indulni, már szaladni akarnak. Szörnyű állapot látni, midőn tengeren evező hajók, és Gallyák fillyedni kezdenek, midőn

*Incubure mari, totumque a sedibus imis,
Unde Eurúsque, Notúsque ruunt, crebrérque procellis* Vigil. Æ-
Africus, & vastos tollunt ad sydera fluctus. neid. 8.

Orig. in
gen.

Ki-rohannak az ő rejtekekből a napkeleti északi, déli, és Africa-felől fújó fergeteges szelek, és az egek felé hánnyák a forró tengernek ifzonyú nagy habjait; de szörnyűbb az halált tapasztalni, midőn borzadoznak embernek haja - szállai, dobog szíve, és minden érzékenysége. Ezen rettenetesség volt az oka az Athénás-béli Fő-rendek olly gyenge füleinek, hogy halálnak nem csak emlékezetit, de nevit sem halhatták, nem szenvedhettek. Azért Törvényt szabtak, és a ki meg-szegte, fejével fűzetett. Hogyha valaki meg-holt, és annak halálát ki kölletett jelenteni, azt nem más által cselekedték, hanem egy-ollyan által, a ki ugyis más valamely gonofszága miatt a Biráktól halálra sententziaztatott, kárhoztatott. Ezt pedig a végre cselekedték, hogy méltatlannak ítélnék az jelen - való életre, a ki olly szomorú, és gyászos, szörnyű, és keferves hirrel füleiket sértegetné, hanem erős-zakos halálra méltónak, az élők számából kivágatandónak, és az emberi természetnek határiból kivetendőnek.

De meg-bocsássonak az Athénás-béliek ezen vad, erkőcstelen szokásokkal, meg-bocsásson bőlos Aristoteles az ő Sentenziájával; úgy vélném, reá nem emlékeztek ezek, hogy három egybe - tsatolás találtathatik az emberben: egygyel a lélek tsatoltatik az testhez, másikkal az akarat tsatollya magát egyben az teremtettt jókkal, harmadik által Istennel tsatoltatik egybe az ember. Való dolog,

dolog, hogy a kiket mind az háromtól meg-választja az halál, leg-rettenetesebb azoknak állapotok; Csak halálnak előjárója jelent-meg Boldisár Királynak, ugymint: egy író ember kezeinek ujjai a gyertya tartó ellenében a Király Palotájának falán, már-is *facies Regis commutata* Dan. 3. *est, & cogitationes ejus conturbabant eum, & compages* V. 6. *renum ejus soluebantur, & genua ejus ad invicem collidebantur*, Király orczája el-változék, az ő gondolati háborgattyák vala őtet, és az ő veséinek erei el-lankadának, az térdei egy-máshoz verődnek vala, s-mi okbul? mivel tartott gonofzsági által meg-érdemlett gonofz haláltul, melly nem csak lelkit testtül, akarattyát jószágítul, s-Országátul, hanem lelkit-is Istentül el fogja választani. Kelergette halálhoz-való közelgetéfit Antiochus mondván: *pereo tristitia magnā*, el veszek nagy keserűségben, I. Mach. 6. es miért? mert Jerusalemben el követett Istentelenségi V. 13. reá emlékeztették őtet, hogy mind életitül, mind Királyi méltóságátul, mind pedig Istennek színe-látásátul meg-fog fosztattatni az halál által. Félhetnek mondám, s-retteghetnek haláltul ama boldogtalan Lelkek, mellyek feslett életet éltenek, mivelhogy *mors peccatorum pessima*, leg-Psal. 33. szerencsétlenebb, leg-gonofzsabb az ő halálok, midőn V. 22. lelkek testtül, akarattyók világi jóktul, egyfzer-s-mind lelkek Istentül örökre el-választatik, örökre el-vágattatik.

Nincs ellenben mitől irtózni azoknak, a kik az Űrban múltak-ki ez árnyék világból. Vályék-el dmbár

1. ad Cor. testek lelkektől az halál által, azóban *Ubi est mors victo-*
 15. v. 55. *ria Tua* ? Hol vagyon az halál győzedelme ? édes álmra

juttattya azokat, kikben halálnak ősztönit, vétet nem talál. Bátor, válassztassanak el az világi jóktól (ha még is jóknak mondattathatnak az gazdagságok) mindazáltal *Ubi est mors Victoria Tua* ? hol vagyon az halál győzedelme ? Szerencsés nyerefségre juttasztya őket, elmúlándóktól Istenhez, mellyel szeretet által egybe fűtoltattának, által költözteti Lelkeket, testeket pedig édes álmra, boldog nyugalomra vezeti, vífzi, és vezérli. Vegyük ebben bizonyságul Sz. Írásnak cikkelyes helyeit, mellyekben az igazaknak ki-múlása nem halálnak, hanem álmoknak, hanem nyugalomnak nevezetik. Moysesről

Deut. 31. így szól Istennek Sz. Lelke : *Dixitque Dominus ad Moy-*
 v. 16. *sen, ecce Tu dormies cum Patribus Tuis*, mondá az Úr Moyseshez, ime Te el aluszol az Atyáiddal. Nátán Pró-

2. Reg. 7. féta által ezt jövendőli Isten Dávidnak : *cumque completi*
 v. 12. *fuertint dies Tui, & dormieris cum Patribus Tuis &c.* midőn meg telnek az te napjaid, és nyugodni fogsz az te Eleiddel s-a-t. Ugyan Dávidnak halálát így jegyzi-föl

3. Reg. 2. az Sz. Írás : *Dormiuit David cum Patribus suis, & se-*
 v. 10. *pultus est in Civitate David*, el-aluvék Dávid az ő Attyáival, és el-temetteték az David várofsában. Önnön maga az világ 'Üdvözítője Krisztus JESUS- is nyilván ki-hirdette ezen igazságot némely Fejedelem Leányának ez árnyék világból ki-múlása alkalmatosságával, mellyet midőn az

kör-

környül-állók íráttak volna, ezt mondá nekik : *Non est mortua puella, sed dormit*, nem holt-meg az Leányzó hanem aluszik. Hasonló - képpen szól édes meg-Váltónk Lázárnak ki-múlása felől - is az ő Tanétványinak : *Lazarus Amicus noster dormit*, Lázár a mi Jó barátunk aluszik. Magunk-is meg-vallyuk eztet, midőn az temető-helyt *Cæmeterium*, Görög *koimytirion* szóból, álm, nyugodalom helynek nevezzük. Hogy én hoszfzas ne legyek, olvaſſa kinek teczik 2. Reg. 11. v. 21. 2. Reg. 14. v. 20. Sap. 3. v. 3. Aét. 7. v. 60. Aét. 13. v. 36. 1. ad Cor. 11. v. 29. 1. ad Theſſ. 4. v. 13.

Matth. 9.
v. 24.

Joan. 11.
v. 11.

Ennyi bizonyfágok mellett meg-álván, nemde következendő-képpen mindent arra oktathatom Sz. Brunóval ? *Mors corporalis mors dicenda non est, sed vita*, az testi in Pſal. 117. halál ne mondattasék halálnak, hanem életnek, mert a ki aluszik, él. Nemde bátrán ezt taníthatom ? hogy a Jám-bor, fedhetetlen életűeknél új életre-való virrasztás az, a mit e világ rettenetes halálnak nevez, tart, ítél, mivel álm után fölébredők mint-egy új élethez fognak. Szól-lyon ebben mellettem Arany - száju Sz. János : *Nil mihi molestiae inferent, qui me occident, eo, quod ad vitam meam me dimittent, & promovebunt*, Semmi ellenkezőt nem téfznek velem, a kik meg-ölnek, mivel az én ohajtott örök életemre bocsájtonak, és elő-mozdítanak engemet. Szól-lyon mellettem az Pogány bölcs is : *Viri boni, Sapientes*, Cic. L. de sicut Cygni cum voluptate moriuntur, az jó, bölcs férfiak, Orat.

mint az hattyúk, vigasággal költöznek-ki e világból ; ha ezt merte mondani Cicero véle edgyütt Pogányságban vakoskodó férfiakról, a kikigaz örök életből örökre kirekesztettenek, mennél-inkább ezt szűkség hirdetniünk igaz hitben, igaz életben ki-múlt hivekről ? hogy kedvesse veszik az testi halál által el érkezett édes álmod, minthogy az ő ki-múlások napja új életteknek, új születéseknek kezdete, midőn ollyatén életre születetnek, kiből soha meg nem haláloznak, meg sem halálozhatnak.

Tudván mind ezeket Nemzetek Doktora, nem csak nem irtózott az testi haláltól, sőt szívének minden fohászá-
 ad Philip. szkodási oda fiettek, oda célloztak : *Desiderium habens*
 1.v.23. *dissolvi, & esse cum Christo*, Kévánván kévankozott el-
 válni ez világtól, és Krístussal lenni ; okát adgya 21dik
 ibid. versben : *Mibi enim vivere Christus est, & mori lucrum*,
 mert nekem életem a Krístus, és meg-halnom nyereség.
 Nyereség tehát, és szerencsés jutalom az testi halál mind
 azoknál, valakik Sz. Pállal Krístusnak élnek, mert ezen
 halál által nyereségül veszik üdvözítőjököt, jutalomul
 mennyei koronájokat. Látluk rövideden, mikép élt lé-
 ad Philip. gyen Sz. Pál Krístusnak. *Omnia arbitror ut stercora, ut*
 3.v.8. *Christum lucrificiam*, mindeneket úgy állított, mint az
 ganejt, hogy az Krístust meg-nyerhesse, s-igy meg-vetette
 az világot. Sok nyomorúságot szenvedett, és meg-vallya,
 ad Cor. *Supra modum gravati sumus, & supra virtutem, ut*
 1.v.17. *taderet nos etiam vivere*, fölötte igen meg-nehezétettem,
 és

ies erőm fölött, úgy, hogy életemet is meg-únnám; mindazáltal eziben juttatván, hogy szem-pillantásig, és ideig-tartó háborúságának el-tűrése dűtsóségnek örökké-való nagy voltát szerzi, meg-másollya előbbeni szavait: *non sunt condignæ passionēs hujus temporis ad futuram gloriam*, ad Rom 8. v. 18.
nem méltók e mostani időnek szenvedési az következendő dűtsóségre, hanem nagyobbakat érdemel. Sz. Pál Isten-től származó malasztoknak meg-felelt: *Gratia ejus in me vacua non fuit*, az Isten malasztja benne hivalkodó, hé-1. ad Cor. 15. v. 10.
jányos nem volt. Mindeneknek szolgálni igyekezett ezen Sz. Apostol: *Omnibus omnia factus sum*, mindeneknek mindene lött. Hátra-hagyom én itten elő-adni az-ó buzgó imádságit, mellyek által az Istennel társfolkodott, nyájaskodott. Nem emlétem az ő Isteni dolgokban tött fáradtság, munkálódását. Egyedül azt mondom, hogy ezek miatt méltán nyereségnek ítélhette Sz. Pál az ő testi halálát, méltán el-hitethette magával, hogy az ő testből-való ki bontakozása nem halál, hanem új élet léfzen, méltán örömmel vette volna élete végének szerencsés hirit. 1. ad Cor. 9. v. 22.

Kirúl szóllottam mostanában beszédemre békeféliges tűréssel figyelmező szomorú Halgatóim? úgy vélne egyvalaki, hogy egyedül Nemzetek Doktorárul; de hibázik gondolattában, mert Sz. Pált emlétvén, czélozva emlétettem annak nyomdokit tókélleteffen követő kedves, Lélek szerént-való Leányát, Istenben ki-múlt T. Afzszonyunkat-is. Ugy-e meg-vetette ő Sz. Pál példája - ként

az világot, midőn haldokló nyelvvel-is csalárdságát, álnokságát, fortélyát ez világnak úgy le-raírozta, hogy az környűl-léyőknek szemeit könyv-hullatásokra, sziveket zokogásokra gerjeszthette, gerjesztette-is. Akará tudn' illk mondani Sz. Agostonnal : O ember! ember!

InSoliloq.

*Quid Tibi cum immundo mundo? dimittito talem,
Qui te post mortem comitari spernet, Amicum.*

Mit bizol múlandó, és csalárd világban?
A meg-tőrettendő nádiban, száraz ágban?
Ne bizzál világban, mint hervatt virágban,
Meg- látod jaráíát merő álnokságban.

Sokat szenvedett ő életiben, de főképpen 11. napi halálos ágyában ki-mondhatatlan békeséges türelessel úgy, hogy Martyrok pálmáját bátrán nekíe tulajdonéthatnám, még-is ezek valának Saját szavai: *non sunt condignæ passionēs*, többet érdemlettem vétkeimért, még nagy irgalmasága ez Istennek, mint kegyes Atyámnak, hogy többekkel nem terhel, nagyobbakkal meg nem látogat. Gyötrelmi között vidámitotta magát azon szókkal: *auges palmam, dum aggeris penam*, tudom én Uram! s-én Istenem! hogy nagyobbítod mennyei jutalmomat, midőn nagyobbítod testi fájdalomomat. Míképpen igyekezett ő Istennek malasztához életit alkalmaztatni, clak az nem tudgya, a ki az ő jámbor életinek hirit mesz/szíról sem hallotta.

S. Leo.

Buzgó,

Buzgó, egeket zörgető imádságiról mit szóllyak? mellyekkel Istennek épen-égő áldozat gyanánt kedveskedett: halgatok én ezekről, hanem szóllyanak azok, a kik nyilván tudgyák, hogy minden nap, hideg különös szobában, térgyen-álva, két óráig, s-tovább, egekhez fölemelt kezekkel imádkozik vala: ugyan az alkalmatlan hideg időben tött imádsága az hegyen (Moyses módgyá-Exod. 17. ra) okozhatta életinek meg-rövidditéfit-is, mert csak igen hamar ágyban vettetett: a mi több, jóllehet súlyos betegségitül terheltenék, szüntelen volt az imádságokban, egeket hafogató fohászkodásokban, bizonyságok az akkori jelen-lévők, és én ő közöttök. Bizonyságom legyen Királyi Pest Várossa, hogy köz- napokon sem mulatta-el az Isteni áldozatot, midőn vagy szorgos házi-foglalatossági, vagy nyavalyái meg nem gátolták Istenes szándékját. Csak Könnyen el-hízem, bősben tartotta ő azon sententziát: *Oratio justi est clavis Cæli*, hogy imád-S. August. ságok léfznek nékie kulcsai, mellyekkel magának az menyeket föl- nyitni fogja.

Istenes dolgokban tött fáradságiról *si bi tacuerint, la. Lucæ 19. rides clamabunt*, ha én halgatnék is, ki-kiáltanák azokat v. 40. Úri háznál lévő Kápolnának kő-falai, mellyeket tisztán, csinosan tartotta, ki-kiáltaná az oltár, mellyet szüntelenül csinosgatta, ékesgette, szűksíges készületekkel föl-ékesítette. Szóval: *Omnibus omnia facta est*, minden embert rendihez képest meg-bőcsült: mivel vigyázó Darut viselt.

Nemes

Nemes czimerin, vigyázott ő-is, hogy valakit szóval, vagy-is cselekedettel meg ne bántana, meg ne sértene ;
 inc. Matt. És, hogy bölcs Theophilaetusnak hasonlatossággal éllyek,
 12. valamint az viz-forrás fenkének még meg nem tagadta az italt, valamint az ég az ő influxusit mindennek meg-adgya, úgy ezen T. Űri Afzszonyság szegényektől, ügye-fogyott árváktól, özvegyektől soha oltalmát, segítségit meg nem vonta, azon okból-is füleim hallattára Annyoknak nevezik vala őtet.

Illyen jóságos erkölcsökből, mint annyi drága gyöngyökből fűzven magának mennyei koronáját, vélték-e, hogy irtózott az testi halálától ? Tavúl légyen,
 Psal. 119 sótt gyakorta kefergett : *Heu mihi ! quia incolatus meus*
 v. 5. *prolongatus est*, Ah ! mikor érkezik már el az én mennyei Orvosom, keserves volt nékie életinek óráit-is másoktól hallani. Siránkozva szánakodtak fölötte az környül-állók, ő ellenben mind magát, mind jelen-valókat bátorított koronás Próféta szavaival : *non moriar, sed vivam*,
 Psal. 117. v. 17. nem halok-meg, hanem örökké élni fogok. Emlékezik bölcs Palladius egy Sz. életű Remeteről, a ki, halálhoz közel lévén, nyugott elmével vala, siránkoztak azomban, és refzkettek a Tanítványi, mellyektől meg-fzöllitván:
 Pallad. in *Tu pateris, & nihil sentis, nos compatimur, & ploramus*,
 vitis PP. Te szenvedsz, és semmit nem érzel, mi szánakodunk, és siránkozunk rajtad ; meg-felele : *Tranquillus nunc sum, quoniam saepe consideratione hanc viam perambulavi, saepe mor-*

mortuus sum, & ideo nihil novi nunc video; Nyugott elmével vagyok most, mert gyakran eljártam gondolatimmal halálnak úttyait, gyakorta meg-haláloztam, s-azért most semmi újságot nem latok. Hasonló feleletet hallottam én ezen Úri Afzszonyfágtúl szívemnek ki-mondhatatlan örömmivel, gerjedezésivel; mitől-is irtózott volna? midőn Senecának bölcs intése-szerént: *Totā vitā discendum est mori*, egész életiben tanulta az jó halált, midőn *Vivens cogitat, quid futurum sit*, élvén gyakorta gondolkozot az ő utolsó órájáról, hogy ez, jámbor élete után, nem halála, hanem édes álma, kedves nyugalma, új életre-való virrasztása leszén, és szerencsés nyerefsége. Mellyről.

de Be. vit.

c. 7.

Eccl. 7.

v. 3.

Hogy ánnál-inkább bizonyos volna, időtt kére Istentől: *Dimitte - - me, ut plangam paululum dolorem meum*, enyhítsd-meg Uram testi fájdalnimat, hogy sirathassam gyarlóságomnak vérkeit; meg-is halgattatott, mert Sz. Poenitentia Sacramentomának erejével, Isteni szeretetből származó töredelmesség által, meg-mosta az lelkit Krisztusnak öt mélységes sebei-*ből ki-folyó vérben*, méltó-is volt ezen Magdolna Sz. Magdolnával tapasztalni, hogy *remittuntur ei peccata, quoniam dilexit multum*, Lucæ 7. az nagy Isteni langodozó szeretetiért meg bocsátattanak nékie vétkei. 'Ehező lelkit a JESUS valóságos eleven testinek, következendő-képpen vértnek vétele által is vastagította az utolsó szerencsés harcra, mondván szí-*viben: quid denegabis mihi, cui te fontem bonorum omnium dedisti?* mit

Or. Eccl.

tagadhatz- meg tőlem, midőn magadat, minden-némű jök-
nak kútfeit nekem adád ? én Istenem ! és mindenem !
Hogy Sátánnak végső fondorló incseldedéfit tellyességgel
előre meg - rontaná, semmivé - tenné, igaz keresztyének
módgyára szentül kívánta, Istenessen föl - vette az utolsó
kenetnek Szentségit. Eképpen meg készülvén, az kere-
sztyéni Testamentom szerint töredékeny, porhanyó testit
az ő Annyának az földnek, Lelkit az ő Alkotójának Isten-
nek ajánlván, Sz. kereszttet szívihez szoritván, csókolgat-
ván, az ő édes Annyának (így nevezte az B. Szűz Má-
riát) képit gyakor csókkal tisztelvén, minden szenteket

ad Philip. segítségül híván, *Desiderium habens dissolvi, & esse cum*

1. v. 23. *Christo*, kívánsága lévén elválni, és Krístussal lenni, pin-
teken érettünk szzenvedett Meg- Váltónknak kegyelmében,

▲ 6t. 7. ugyan pintek napon igazán *Obdormivit in Domino*, el - alut
v. 59. az Úrban. Halál volt - e ez, vagy új életre - való virasztás ?

bölcs itéletetekre hagyom az feleletet. Ne is mérészellye
halálnak nevezni egy - valaki, mert azonnal meg - torkoltatik
Sz. Bernárdtúl : *Hunc transitum ad vitam miseri infideles*

Traet. de
nat. & mortem appellant, fideles autem, quid nisi Pascha, quia
dign. Div. moritur mundo, ut perfectè vivat Deo, Ezen örök életre-
Amoris. való által - menést az nyomorúlt hitetlen Pogányok halál-
nak mondgyák, hivek ellenben örvendetes által - költözés-
nek Húsvétnek, mert meg - hal az világnak, hogy tőkélle-
tesen ilyen az Istennek ; még jobban meg - táfoltatik,

Sap. 3. v. 3 meg - szégyenittetik Sz. Lélektül : *Iustorum animæ in manu*

DEI

DEI sunt, & non tanget illos tormentum mortis, visi sunt oculis Inspicientium mori, illi autem sunt in pace, igazaknak lelkei Isten kezében vagynak, és nem illeti őket az halál gyötrelme, bolgatatagok szemeinek láczatattanak meg-halni, ők pedig békeféségben vagynak.

Még egy cselekedetiről el-feletkeztem volt Sz. Pálnak. Midőn Miletumból Jerufalem-felé szetkezett volna, elő-hívatván Ephesiai Anya-szent-egy. háznak fő-tagjait imigyen szólla : *quia amplius non videbitis faciem meam,* Act. 20.
v. 15. mivel többé or-zámat nem láttjátok, *commendo vos DEO,* ibid. v. 32. Istennek ajánlolak titeket, és szép oktatásokat, áldásokat, adván nekik, el búcsúza tőlök. Ebben-is nyomdokit akarja követni Sz. Pálnak, az ő lelki Leánya, ezen, Istenben el-nyugodott, T. Nemes, Nemzetes Dvornikovics Magdolna Afzfzony. El-szetkezett ő mennyei Jerufalem-felè, és *quia non videbitis amplius faciem ejus,* minthogy nem láttjátok többé az ő orcáját, el kívánna tőletek, ugy-mint Battha, és Dvornikovics T. Familiának fő-tagjaitól búcsúzni ; de mivel éltiben halálos faldalmi, most halálnak kőtelei miatt nyelve erre nem alkalmas, én általam így ejti utolsó szavait hozzátok.

Vég búcsúmat vészem leg előfzör is Te Tőled, T. Nemes, Nemeztes Vathai Batta Pál, Főlséges föl-kent Királyné Afzfzonyunk T. Királyi Törvényes Táblának érdemes Királyi Assessor, kedves életem Párla, szivem

Jer. 31.
v. 16.

Cic. ad
Planc.

fzeretetinek tárgya. Szivemet-fzorító nagy keserűség miatt keveset szólhatok ugyan, szóllok még-is, ne talántán azt véllyed, hogy tetemim meg hidegedvén rólad él feletkeztem. Ne gondolly, ah! ne gondolly felőlem, a ki veled 14. esztendeig, s-hetedfél napig olly hiven éltem az Sz. Házasságban, illetén idegenféget, mert valamint az gyűrőnek, mellyel hozzád kötélteztem leg-előszőr-is szivemet, fzeretetemet, vége nincsen, úgy hozzád vágyódó fzerelmemnek fohá vége nem leszzen. Az én esetemen látom siráncozásídat, egy-máft erő keserves jaigatásídat, szivednek dagályos fáidalmít, de *quiescat vox tua a ploratu*, & *oculi Tui à lacrymis*, szűnnyék meg a Te szózatod az firástúl, és a Te fzeleid a könyv-hullatástúl, mivel így teczett Istennek az ő Sz. akarattyát bé tölteni, melly ellen mint nekem, úgy neked-is zúgolódni lehetetlen. Kőszönöm fzerelmes Társom minden Jó akaratodat, kivált halálos ágyamban hozzám mutatott különös hivségeidet, fzeretetedet, mellettem fok éjjeli, nappali végben vött, elnyelt nyughatatlanságídat, álom-fzakasztásídat, mellyek miatt félek, hogy nyavalyák kéfértétibén ne essél. Ne sirj, ne keseregj, ne könyvezz rajtam olly meg-vigasztalhatatlanúl, mert ez nem volna egyéb, hanem el-nyert koronámnak irigylése. 'Elteffen az Isten jó egélségben, tartson az Országnek közönséges javára, mivel-hogy *nihil ex omnibus rebus humanis præclarius, quàm de Republica bene mereri*, az ember dolgai között semmi nincs díszesebb,

febb, mint az közönséges jónak szolgálattában érdeme-
ket tenni. Mivel pedig *non videbis amplius faciem meam*,
ama nagy ítélet-napig nem látod orczámat, most, *com-
mendo te DEO*, Istennek oltalmában, s-az én édes Anyám-
nak B. Szűz Mariának Annyai palástya alá ajánlolak té-
gedet; ők legyenek Házadnak őrzői, s-az ő áldások által
helettem kormányozói. Emlékezzél-meg lelkemről, mi-
vel el nem felekezted testemnek előre meg-köszönt bocsú-
letes el-takarításáról. *Dominus Tecum*, Úr légyen - - -

Lucæ 1.
v. 28.

Jertek-elő faját magzatim gyanánt szeretett, kedvel-
let Fiaim *Gaudium*, & *Corona mea*, örömöm, és Koro- ad Phil. 4.
nám. O vajha még egybe láthattalak, s-Annyai áldáfom v. 1.
után élő nyelvemmel arra oktathattalak volna benneteket!
Omnes honorate, fraternitatem diligite, Deum timete, min- 1. Petr. 2.
deneket tisztellyetek, az Atyafiságot szeressétek, Istent v. 17.
féllyetek. Ezen szerencsém meg nem engedtetvén,
más által.

Búcsúírom Te tőled kedves Fiam T. Vathai Batta
László, F. Afzfonyunk Consiliariussa, egyfzer-s-mind F.
Cancellariának érdemes Secretariussa. Elő-meneteledben
minémü örömöm volt szüntelenül, te gondolatiddal föl
nem éred, én semmi- képpen kinem magyarázhatom. A-
dta volna az Isten további meg-érdemlett szerencséidet
fzemplélnem! ohajtom is Annyai szeretetemből, áldgyon-
meg az Isten erővel, hogy vállaidra bizott terhet szeren-

cséffen viselvén mind nevednek, mind Statusodnak előmenetelére vályyonak szolgálatodnak érdemi. Minden dolgaiddban *DEUS Omnipotens benedicat tibi, & crescere Te faciat*, az Minden ható Isten áldgyon-meg Tégedet, nevellyen Házas - Tárfoddal, Gyermekeddel, az ő áldását soha tőled, avagy maradékidtúl meg ne vonnya. Ezt kívánom én Te néked, Tőled pedig azt, hogy valamint éltemben, úgy, és annál-inkább holtom után légy felőlem ajtatos emlékezetben. Isten hozzád.

Búcsúzom Tőled is Hadi koczkának álhátatlan forgandóságát most tapasztaló Hadnagy Fiam Vатthai Batta András. Mivel bé-tellyesedett rajtad Istennek Prófeta által ki-adatott fenyegető szava : *Dejiciam gladium de manu ejus*, le-vetem kardot az keziből, mivel meg-fosztattál Te hadi eszközüdtől, aranyra bôcsúlendô szabadságodtúl az ellenség által, ugyan-is, mit kívánhatnál rabságodbulvaló ki-szabaduláfod előtt ? tehát természetnek principiuma szerént, *quod tibi vis fieri, alteri feceris*, ha azon tömlôczben, melyrül szól az Sz. Evangeliom : *non exies inde, donec reddas novissimum quadrantem*, nem mégyki onnét, még utolsó fillerig meg nem fûzetfz, foglyon tartatnék az Lelkem, ségétfed imádságid által örökös szabadságára. Isten hozzád.

Búcsút veszek tovább te-Tőled Nemzetes Vатthai Batta Balint, T. Borsód Vármegyének érdemes V-Notariussá.

Tu-

Tudom, leg-kefervésebben esik néked halálom, mert (ha valakinek) te néked bizonyára fordult örömöd úrmre; de gondold-meg Fiam! szerelmes Fiam! *Num DEI possumus resistere voluntati?* ellene - alhatunk-é az Isten akarattyának? hogy pedig hála-adatlanul Tőled el ne vályák; kö-fzönöm halálom óráján könyv-hullatások, sziv-béli zokogások közt térgyen-álva érettem tött imádlágidat, legyen az Úr Isten ezeknek meg-fizetője, ez-után se feletkezzél-el rólam. Az Abrahám, Isaac, és Jacob Istene áldgymeg Tégedet T. Nemzetes Pusztá - szent-Mihályi Csüzi Anna kedves Jegyeseddel edgyütt; azon áldás legyen Házaslágodnak kezdete, legyen folytatása, legyen vége: mennyei áldásoknak folyami terjedgyenek- el rajtatok mint az tenger, hogy örömotókkal tapasztalhaslátok: *Benedictio illius, quasi fluvius, inundavit*, Istennek áldása, mint az folyó-viz el-áradott rajtatok. Isten hozzátok.

Gen. 50.
v. 19.

Eccli 39.
v. 27.

Búcsúzó utólyára Te-Tőled kedves Benjaminom Battha Imre. Tudván, s-tapasztalván az világnak csalárd-ságát, a-végre rejtetted-el magadat JESUS Tárfságbéli tzerzetben hogv annyival- inkább szolgálhas Istennek, Lelkednek. Kévánom azért Teremtőmtől: *Esto firmus in via Domini, & in veritate sensus Tui, & scientia*, légy álhatatos az Úr úttában, mellyen járni kezdettél, légy álhatatos hivatalodban, mellyben bé léptél, s-a te igaz értelmedben, fok lelkeknek meg - térétéfíre czélozó tudományod-

Eccli 5.
v. 12.

L.g. Con-
fess. S.
Aug. c. 11

mányodban. Mivel JESUS Társaságának tagja vagy e-földön, nyerd - meg Istennél tölt imádságid által, hogy hamarébb bé-vittettefsem JESUSnak mennyei társasá-gában, szín-rül-szinre-való látásában; midőn pedig Istennek föl-szentelt Férfia lésszelz, Sz. Monikával arra kérlek tége-det : *ut ad altare Domini memineris mei, ubicunque fueris*, az Úrnak oltárjánál emlékezz-meg rólam, akar-hol lésszelz. Isten légyen te- veled.

Emlékezek könyvező szemmél rólad-is T. Dvorniko-vics Anna Maria egy-test-vér öcsém- Afzfony. T. Nem-zetes Okolicsányi Antalnak Hittes-Társá. Igaz vérésgű szives, nem szines hívsgű, Attyafiságos szeretetedet kőszonóm; mellyet-is, hogy az Attyafiu szereternek ked-velője, az én szerelmes Meg - Valtóm testi, s-Lelki ál-dásokkal fizeffe-meg, szivemből öhajtom. 'Elly drága Pá-roddal, s-hozzád tartozandókkal friss egétségben, és a ki-tül utolsó szolgálatodat nem kémélte volna, ne kémélde

2. Reg. 14 Istenes imádságidat, *ut videam faciem Regis*, hogy men-
v. 32. nyei Királyomnak orcáját hamarébb láthassam. Isten hozzád.

Ah! mikép feleltfelek -el tégedet-is T. Nagyságos Dvornikovics Klára kedves, egy-test-vér Öcsém-Afzlo-ny, néhai Méltóságos Baro Revay Jónás eő Nagysága meg-hagyott Özvegye. Keserveffen esik nem kétlem árva ger-licze módgyára bugdogáló szivednek árva állapotod, azért-

is Nagy Védelmezőnek vigasztaló Sz. Lélek Istennek oltalmában ajánlolk tégedet, ő legyen bús szivednek engesztelője; mivel királyi Próféta által meg-fogadta: *Viduam benedicens benedicam*, Özvegyet meg-áldván med-áldom, az az: dupla áldással meg-áldom, tőle várhatod minden-némű bizonyos vigasztalásodat. Egy-test-véredről kérlek el ne felelkezz. Isten hozzád.

Psál. 137.
v. 15.

Tinéktek-is tartozom utolsó bocsúlet meg-adással: T. Nemzetes Szent-Iványi Mihály, T. Liptó Vármegyének subst: V. Ispánnya kedves hittes - Tárfoddal, T. Nemzetes Okolicsányi Klára Aszszonnyal; ugy T. Nemzetes Szent-Iványi Farkas, nevezett Liptó, és több T. Vármegyék Törvény-Tábláinak érdemes Assessora szerelmes életed Párjával, T. Nemzetes Okolicsányi Katalin Aszszonnyal; nem külömben T. Okolicsányi Rosalia Aszszony, néhai T. Szent-Iványi Ferencznek meg-hagyott Özvegye; azokat akarom tudn' illik itten nevezni, a kik, hogy az vérrel szereteteket egybe-fűznék, ritka példával három egy-test-vérek három egy-test-vért választottak volt magoknak. Szív-béli szereteteket hála-adò szívvel kőszönöm T. Szent-Iványi ágból való vér-Attyámfiak! és valamint *benedixit Dominus Obedomom*, & *omnem domum ejus*, meg-áldá az Úr Obedom Gethæust, és az egész házat benne három holnapig tartatott Frigynék - Szekrénnyiért, ugy áldott legyen (kévánom) az menybéli Úrtól Szent-Iványi Ház hozzá-Tartozandókkal, mivel benne nem csak három holnapig, hanem szüntelenül

2. Reg. 6.
v. 11.

tartatik az Attyafiúi frigynek fzekeñnye, igaz Attyafiúi szeretnek táblái, példái, erkölcsfei. Isten hozzátok.

Búcsúszom egy-szóval töletek, Attyafiúi szeretnek, s-vérnek köteleivel egybe - kötött T. Battha, és Dvornikovics Familiák, s-ohajtom : *crescatis in mille millia*, ezrenyi ezerekre szaporodjatok ; virágosztasson az Isten benneteket, Vitézkező Anya - szent - egy - háznak, ezen Apostoli Országának hasznára, maga Sz. nevének dűcsőségre, terjeszsen fok számú izig, mindennémű áldásával koronázzon. Ha egyebeknél feledékenységben esne az Lelkem, *Miseremini mei, miseremini mei, saltem vos Amici mei* ; Job. 19. v. 21. könyörüllyetek rajtam, könyörüllyetek rajtam, leg-alább ti vér-szerent - való Atyámiai. Isten mindenkor maradyon veletek.

Búcsúszom még tovább töletek Egy-Házi, Világi, Méltóságos, Nagyságos, T. Nemes, Nemzetes, fő, közép, és alacson renden-lévő ősmérőseim, Jó akaróim, barátim. *Valete Amici! iter pergam extraneum, per quod nunquam ambulavi*, Isten hozzátok Jó barátim ! külső, idegen útra indúltam, mellyen soha sem járek, vezérellyetek tehát engemet az ti imádságítok által. Köszönöm igaz barátságokat, kedves tárfaságtokat, sziv-béli nyájasságtokat.

Ti töletek sem válok - el köszönet nélkül, valakik halálos ágyamban mellettem forgottatok, meg-látogattatok, nekem szolgáltatok, avagy gyászos éltakarításomra fárad-
s. Reg. 2. v. 5. *ságtokat nem kéméltétek, nem sajnáltátok. Benedicti sitis a De-*

a Domino, quia fecistis hanc misericordiam, áldottak legyetek az Úrtól ezen testi irgalmasságnak erkölcséjért. Isten hozzátok.

Isten legyen veletek-is gyámoltalan Özvegyeim, árváim, jámbor Udvari cselédgyeim, szegény Jobbágyim. Áldgyon-meg benneteket az Úr Sionból: *Gratia Domini nostri JESU Christi, & charitas DEI, & communicatio Spiritus Sancti, sit cum omnibus vobis*, a mi Urunk JESUS Krisztusnak malasztja, és az Istennek szeretete, és a Sz. Léleknek részesülése legyen minnyátokkal. *Argentum, & aurum, aut vestem nullius concupivi*, Senkinek ezüstöt, aranyát, avagy ruházattját nem kívántam törvénytelenül, ha pedig egyéb-b-aránt vagy szó, vagy cselekedet által emberi gyaroltságból történettel meg-fértettem valakit, minnyájan Isteni szeretetből fejenként bocsánattal legyetek. Isten hozzátok.

2. ad Cor.
13.v.13.

Act 20.
v. 33.

Hallottuk sok, szép, különös áldásodat boldog Lélek! mellyeket-is sziv-béli köszönettel veszfűzük tőled. Szabad legyen immár egyet, kettőt hozzád szöllanom, reménlem, mindenkori engedelmeséged meg-engedi. Mivel Te minnyájunknak testi, s-Lelki áldást kívántál az Úrtól, vegyél viszonta áldást mi-tőlünk minnyájunktól. *Benedicta sis Tu Filia à Domino DEO excelso*, áldgyon- Judith. 13 meg az magoságnak Ura Istene tégedet, ugy-mint kedves v. 23. Leányát: *In pace sit locus tuus, & habitatio Tua in Sion* Psal. 75: békeféségben, örök nyugalomban legyen a te helyed, v. 3.

s-azte

- Job. 5. s-azte lakásod mennyei Sionban: *Ingrediaris in abundan-*
 v. 16. *tia sepulchrum, sicut infertur acervus tritici in tempore*, bőv-
 séggel meny bé, avagy bölcs Lyranusnak magyarázása sze-
 in loc. cit. rént *Ingrediaris in pacem* béke-séggel meny- bé tested sze-
 rént az meg-nyitott, s-el-kézfétett lakó-helyedben, kriptád-
 ban, mellyben halálos fáidalmid közt szüntelenül kíván-
 koztal; és valamint az buza asztag bé-vittetik az csűrben
 annak idejében, vitettség-bé lelked is az Angyalok által
- Joan. 15. Atya Istennek, Sz. János Evangelista szavai szerént mező-
 v. 1. mivesnek mennyei csűrben; vitesé-sé-bé mondám töké-
 letes jó tétéménnyeidért, jámbor életedért, jóságos csele-
 kedeteidért, erkölceidért. Vár, és hi Tégedet Lelkednek
 Jegyessé Szerelmes meg-Váltód mondván: *Veni Sposa mea,*
 Canr. 4. *veni de Libano, veni coronaberis*, jőj én Jegyefem, jőj Li-
 v. 8. banusbúl, jőj meg-koronáztatol. Indúly tehát koroná-
 dért örök életre, mert meg nem haltál, hanem ujonnam élni
 kezdettél; Részesűly Istenben, ki-múlt hiveknek édes
- Lucæ 10. álmában, kedves nyugodalmában, *dignus est enim opera-*
 v. 7. *rius mercede sua*, mivel meg-érdemli az napi-mives az ó-
 bérít. Vedd-el nyereségűl Lelki Atyáddal Sz. Pállal a
 Krisztus JESUST, kiben *Requiesce in pace*, nyugodgyál
 béke-ségben: Ah! mondgyad örömünkre,
 Amen.

Nyugosztallya Isten Lelkit dűtső-ségben,
 Erdemei által szerzett örökségben,
 Teste nem külömben tellyes béke-ségben
 Nyugodgyék itélet-napig, s-csendes-ségben.

